

ევროპული შეთანხმება მომვლელთა გამწვანების შესახებ

სტრასბურგი, 1969 წლის 24 ნოემბერი

ქვემოთ ხელისმომწერნი, ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოები,

ითვალისწინებენ, რომ ევროპის საბჭოს მიზანია მის წევრებს შორის უფრო დიდი ერთიანობის მიღწევა და განსაკუთრებით მათი სოციალური პროგრესის ხელშეწყობის მიზნით;

ითვალისწინებენ, რომ ევროპაში სულ უფრო და უფრო მეტი ახალგაზრდა, განსაკუთრებით გოგონები, მიემგზავრებიან საზღვარგარეთ, მომვლელად გამწვანების მიზნით;

ითვალისწინებენ, რომ გარდა სურვილისა შეაფასო ეს ფართოდ გაგრცელებული პრაქტიკა, სასურველია წევრი სახელმწიფოებისათვის განისაზღვროს და დადგინდეს პირობები მომვლელის გამწვანებისათვის.

ითვალისწინებენ, რომ მომვლელად დასაქმება წევრ სახელმწიფოებში წარმოადგენს მნიშვნელოვან სოციალურ პრობლემას, სამართლებრივი, მორალური, კულტურული და ეკონომიკური შედეგებით, რომელიც სცილდება ეროვნულ საზღვრებს და შესაბამისად, იძენს ევროპულ დატვირთვას;

ითვალისწინებენ, რომ მომვლელად დასაქმებული პირები არ მიეკუთვნებიან არც სტუდენტთა და არც მუშათა კატეგორიას, არამედ სპეციალურ კატეგორიას, რომელსაც გააჩნია ორივე კატეგორიის მახასიათებლები და აქედან გამომდინარე, სასურველია მათთვის შესაბამისი შეთანხმების შედგენა;

იზიარებენ საჭიროებას, რომ მომვლელად დასაქმებულ პირებს მიეცეთ ადექვატური სოციალური დაცვა ევროპის სოციალური ქარტიის პრინციპებიდან გამომდინარე;

ითვალისწინებენ, რომ ამ პირობებთან მრავალი წარმოადგენს არასრულწლოვანს, რომელიც ხანგრძლივი პერიოდით მოკლებულნი არიან მათი ოჯახების დახმარებას და როგორც ასეთნი, უნდა მიიღონ მიმღებ ქვეყანაში არსებული მატერიალურ და მორალურ პირობებთან დაკავშირებული სპეციალური დაცვა;

ითვალისწინებენ, რომ მხოლოდ საჯარო ხელისუფლებას შეუძლიათ სრულად უზრუნველყონ და შედამხედველობა გაუწიონ ამ პრინციპების იმპლემენტაციას;

დარწმუნებულნი არიან რა, ევროპის საბჭოს ფარგლებში ასეთი კოორდინაციის საჭიროებაში,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1

თითოეული ხელშემკვერელი მხარე კისრულობს ვალდებულებას თავის ტერიტორიაზე, მაქსიმალური შესაძლებლობების ფარგლებში, ხელი შეუწყოს წინამდებარე შეთანხმების დებულებათა იმპლემენტაციას.

მუხლი 2

1. მოძველად გამწესება წარმოადგენს ოჯახების მიერ დროებით მიღებას, გარკვეული მომსახურების სანაცვლოდ, იმ ახალგაზრდა უცხოელებისა, რომლებიც ჩადიან მათი ენობრივი და შესაძლოა პროფესიონალური ცოდნის გასაუმჯობესებლად, ისევე როგორც მათი საერთო კულტურისა, იმ ქვეყნის უკეთ შესწავლით, რომელშიაც ისინი არიან მიღებული.

2. ასეთი ახალგაზრდები შემდგომში წოდებულნი არიან მოძველად გამწესებულ პირებად.

მუხლი 3

მოძველად გამწესება, რომელიც თავდაპირველად დგინდება არაუმეტეს ერთწლიანი პერიოდით, შესაძლებელია გაგრძელდეს და დაიშვას ორწლიანი დარჩენის ვადამდე.

მუხლი 4

1. მოძველად გამწესებული პირი არ უნდა იყოს 17 წლამდე და 30 წელს ზემოთ.

2. მიუხედავად ამ ზღვარისა, მიძღები ქვეყნის კომპეტენტურ ხელისუფლების მიერ, შეიძლება დაიშვას გამონაკლისები ზედა ასაკობრივ ზღვართან მიმართებაში ინდივიდუალურ შემთხვევებში, როცა ასეთი რამ დასაბუთებულია.

მუხლი 5

მოძველად გამწესებულ პირს უნდა გააჩნდეს სამედიცინო სერთიფიკატი, მიღებული არაუმეტეს 3 თვით ადრე დასაქმებამდე, რომელშიც განცხადებული იქნება ამ პირის საერთო ჯანმრთელობის მდგომარეობა.

მუხლი 6

1. მოძველად გამწესებული პირისა და მათი მიძღები ოჯახის უფლებები, რადგანაც ეს უფლებები და მოვალეობები დადგენილია წინამდებარე შეთანხმებით, ექვემდებარება წერილობით შეთანხმებას დაინტერესებულ მხარეთა შორის, ერთიანი დოკუმენტის ან წერილთა გაცვლის ფორმით, რომელიც სასურველია დაიდოს მანამ, სანამ მოძველად დასაქმებული პირი დატოვებს ადგილსამყოფელ ქვეყანას და არაუგვიანეს ერთი კვირისა დასაქმებიდან.

2. წინამდებარე პუნქტში მითითებული შეთანხმების ასლი უნდა გაეგზავნოს მიძღები ქვეყნის კომპეტენტურ ხელისუფლებას ან ამ ხელისუფლების მიერ შერჩეულ ორგანიზაციას.

მუხლი 7

მე-6 მუხლში მითითებული შეთანხმება უნდა აზუსტებდეს *inter alia* იმ პირობებს, რომელთა თანახმადაც მოძველად დასაქმებული პირი იცნოვრებს მიძღებ ოჯახში და იმავედროულად ისარგებლებს დამოუკიდებლობის გარკვეული ხარისხით.

მუხლი 8

1. მოძველად გამწესებული პირი მისი მიძღები ოჯახიდან მიიღებს საცხოვრებელსა და საზრდოს და როდესაც შესაძლებელია დაიკავებს ცალკე ოთახს.

2. მოძველად გამწესებულ პირს მიეცემა ადეკვატური დრო, რათა დაესწროს ენის კურსებს, ისევე როგორც კულტურული და პროფესიული წინსვლისათვის; სამუშაო საათებთან დაკავშირებული ყველა შეთანხმება უნდა იქნას გათვალისწინებული ამ კუთხით.

3. მომვლელად გამწვებულ პირს კვირაში ერთხელ სულ ცოტა ერთი მთლიანი დღე ექნება თავისუფალი, კვირაობით კი შეეძლება სულ თავისუფლად მონაწილეობა მიიღოს რელიგიურ ღვთისმსახურებაში.

4. მომვლელად გამწვებული პირი მიიღებს განსაზღვრულ თანხას, როგორც ჯიბის ფულს, თანხის რაოდენობა და მისი მიღების დრო განსაზღვრულ უნდა იყოს ხელშეკრულებაში, რომელიც ასახულია მე-6 მუხლში.

მუხლი 9

მომვლელად გამწვებულმა პირმა მონაწილეობა უნდა მიიღოს და დაეხმაროს მიმღებ ოჯახს მათ ყოველდღიურ საქმიანობაში. სამუშაო საათები არ უნდა აღემატებოდეს 5 საათს.

მუხლი 10

1. თითოეულმა ხელშეკრულმა მხარემ უნდა აღნიშნოს, წინამდებარე შეთანხმების პირველი დანართის სიაში მათი შეტანით, ის სარგოები, რომლებითაც ისარგებლებს მომვლელად დასაქმებული პირი ავადმყოფობის, დედობის ან უბედური შემთხვევის შემთხვევაში.

2. თუ ის სარგოები, რომლებიც ჩამოთვლილია პირველ დანართში, ვერ იქნება დაფარული მიმღებ ქვეყანაში, ეროვნული უსაფრთხოების კანონმდებლობით ან სხვა ოფიციალური სქემებით, საერთაშორისო შეთანხმებითა და ევროგაერთიანების რეგულაციითა გათვალისწინებით, მიმღები ოჯახის კომპეტენტურმა პირმა თავისი ხარჯებით უნდა უზრუნველყოს მომვლელად დასაქმებული პირის პირადი დაზღვევა.

3. ნებისმიერი ცვლილება პირველ დანართში არსებულ სარგოთა სიაში უნდა იქნას შეტყობინებული ნებისმიერი ხელშეკრული მხარის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად.

მუხლი 11

1. როდესაც მე-6 მუხლში მითითებული შეთანხმება დადებულია განუსაზღვრელი ვადით, ნებისმიერი მხარე უფლებამოსილია შეწყვიტოს იგი ორი კვირით ადრე ვაკეთებული შეტყობინების მეშვეობით.

2. მიუხედავად იმისა, დადებულია შეთანხმება განსაზღვრული ვადით თუ არა, მისი დაუყოვნებლივი შეწყვეტა შესაძლებელია ნებისმიერი მხარის მიერ მეორე მხარის სერიოზული დარღვევის შემთხვევაში ან თუ სერიოზული გარემოებები განაპირობებენ ასეთ ერთბაშად შეწყვეტას აუცილებლად.

მუხლი 12

თითოეული ხელშეკრული მხარის კომპეტენტური ხელისუფლება დანიშნავს საჯარო ორგანოებს და შეუძლია დანიშნოს კერძო ორგანოები, რომლებიც უფლებამოსილნი იქნებიან იმუშაონ მომვლელად დასაქმების საკითხებზე.

მუხლი 13

1. თითოეული ხელშეკრული მხარე ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს გაუგზავნის მოხსენებას ხუთწლიანი ინტერვალებით, მინისტრთა კომიტეტის მიერ დადგენილი ფორმის შესაბამისად, წინამდებარე შეთანხმების პირველიდან მეთორმეტე მუხლის დებულებათა გამოყენების თაობაზე.

2. ხელშეკვრული მხარეების მოხსენებები, ასევე შეიძლება შესასწავლად გაეგზავნოს ევროპის საბჭოს სამთავრობო სოციალურ კომიტეტს.

3. სამთავრობო სოციალურმა კომიტეტმა მინისტრთა კომიტეტს უნდა წარუდგინოს მოხსენება, რომელიც შეიცავს მის დასკვნებს; მას ასევე შეუძლია მიმართოს წინადადებით, რომელთა მიზანია:

- ა. გამოსწორდეს წინამდებარე შეთანხმების პრაქტიკული იმპლემენტაცია;
- ბ. დაემატოს ან შესწორდეს დებულებანი.

მუხლი 14

1. წინამდებარე შეთანხმება ღიაა ხელმოსაწერად ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოებისათვის, რომლებიც შეიძლება გახდნენ მისი მხარეები:

- ა. ხელმოწერით, რატიფიკაციის ან მიღების აუცილებლობაზე დათქმის ვაკუუმების გარეშე;
- ბ. რატიფიკაციის ან მიღების შესახებ დათქმის ხელმოწერით, რომელსაც მოსდევს რატიფიკაცია ან მიღება.

2. რატიფიკაციის ან მიღების შესახებ ინსტრუმენტები დეპონირდება ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანთან.

მუხლი 15

1. წინამდებარე შეთანხმება ძალაში შევა ერთი თვის შემდეგ იმ თარიღიდან, როდესაც ევროპის საბჭოს სამი წევრი სახელმწიფო გახდება შეთანხმების მხარე, მე-14 მუხლის დებულებათა შესაბამისად.

2. რაც შეეხება წევრ სახელმწიფოს, რომელიც შემდგომში მოაწერს ხელს რატიფიკაციისა და მიღების შესახებ დათქმის ვაკუუმების გარეშე ან რომელიც მოახდენს მის რატიფიცირებას ან მიღებას მას, მიღების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირების თარიღიდან ერთი თვის შემდეგ.

მუხლი 16

1. წინამდებარე შეთანხმების ძალაში შესვლის შემდეგ, ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს შეუძლია მისაერთებლად მოიწვიოს ევროპის საბჭოს ნებისმიერი არაწევრი სახელმწიფო.

2. ასეთი მიერთება განხორციელდება ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანთან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირების ვაჭით და ძალაში შევა დეპონირების თარიღიდან ერთი თვის შემდეგ.

მუხლი 17

1. ნებისმიერ ხელმომწერ სახელმწიფოს, ხელმოწერის დროს ან რატიფიკაციის ან მიღების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირებისას ან ნებისმიერ მიერთებულ სახელმწიფოს, მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირებისას შეუძლია მიუთითოს ის ტერიტორია ან ტერიტორიები, რომლებზეც გამოიყენება წინამდებარე შეთანხმება.

2. ნებისმიერ ხელმომწერ სახელმწიფოს, ხელმოწერის დროს ან რატიფიკაციის ან მიღების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირებისას ან ნებისმიერ მომდევნო დროს, ან ნებისმიერ მიერთებულ სახელმწიფოს, მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირებისას ან ნებისმიერ მომდევნო დროს, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანისადმი მიმართული განცხადებით შეუძლია გააფართოოს წინამდებარე შეთანხმება განცხადებაში მითითებულ ნებისმიერ სხვა ტერიტორიაზე ან

ტერიტორიებზე და რომელთა საერთაშორისო ურთიერთობებზეც ის არის პასუხისმგებელი ან ვისი სახელითაც ის უფლებამოსილია იკისროს ვალდებულებები.

3. წინამორბედი პუნქტის შესაბამისად გაკეთებული ნებისმიერი განცხადება, ასეთ განცხადებაში მითითებული ნებისმიერი ტერიტორიის მიმართ, შეიძლება იქნას გამოტანილი წინამდებარე შეთანხმების მე-20 მუხელში ჩამოყალიბებული პროცედურის შესაბამისად.

მუხლი 18

1. ნებისმიერ ხელმოწერს სახელმწიფოს, ხელმოწერისას ან რატიფიკაციის ან მიღების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირებისას, შეუძლია განაცხადოს, რომ იგი სარგებლობს ერთი ან მეტი დათქმით, რომელიც ასახულია შეთანხმების მეორე დანართში. სხვა არანაირი დათქმა არ დაიშვება.

2. ნებისმიერ ხელმოწერს სახელმწიფოს ან ნებისმიერ ხელშეკვრულ მხარეს შეუძლია სრულად ან ნაწილობრივ გააუქმოს ის დათქმა, რომელიც მის მიერ იქნა გაკეთებული წინამორბედი პუნქტის შესაბამისად, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე მიმართული განცხადების მეშვეობით, რომელიც თავის მხრივ ძალაში შევა მისი მიერთების თარიღიდან.

მუხლი 19

1. ნებისმიერი ხელმოწერი სახელმწიფო, ხელმოწერისას ან რატიფიკაციის ან მიღების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირებისას, ან ნებისმიერი მიერთებული სახელმწიფო, მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირებისას განაცხადებს იმ სარგოებს, რომლებიც ჩამოთვლილნი იქნებიან პირველ დანართში მეათე მუხლის პირველი პუნქტის დებულებათა შესაბამისად.

2. ნებისმიერი შეტყობინება, რომელიც განსაზღვრულია მეათე მუხლის მე-3 პუნქტში, მიმართული იქნება ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნისადმი და დააფიქსირებს იმ თარიღს, რომლიდანაც იგი შევა ძალაში.

მუხლი 20

1. წინამდებარე შეთანხმება ძალაში რჩება განუსაზღვრელი ვადით.

2. ნებისმიერ ხელშეკვრულ მხარეს, რამდენადაც ეს მას ენება, შეუძლია წინამდებარე შეთანხმების დენონსაცია, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე მიმართული შეტყობინების გზით.

3. ასეთი დენონსაცია ძალაში შევა ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ ასეთი შეტყობინების მიღების თარიღიდან ექვსი თვის შემდეგ.

მუხლი 21

ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი შეატყობინებს ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს და ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელიც მიუერთდება წინამდებარე კონვენციას:

ა. შემდგომი რატიფიკაციის ან მიღების აუცილებლობაზე დათქმის ვარაუდით გაკეთებული ნებისმიერი ხელმოწერის შესახებ;

ბ. შემდგომი რატიფიკაციის ან მიღების აუცილებლობაზე დათქმით გაკეთებული ნებისმიერი ხელმოწერის შესახებ;

გ. რატიფიკაციის, მიღების ან მიერთების შესახებ ნებისმიერი ინსტრუმენტის დეპონირების თაობაზე;

დ. პირველ დანართში მითითებული სარგოების სიის თაობაზე;

ე. მე-15-ე მუხლის შესაბამისად, წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლის ნებისმიერი თარიღის შესახებ;

- ვ. ნებისმიერი განცხადების შესახებ, რომელიც მიღებულია მე-17 მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტების დებულებათა შესაბამისად;
- ზ. ნებისმიერი განცხადების შესახებ, რომელიც მიღებულია მე-18 მუხლის პირველი პუნქტის დებულების თანახმად;
- თ. ნებისმიერი დათქმის გაუქმების შესახებ, რომელიც კეთდება მე-18 მუხლის მეორე პუნქტის დებულებათა შესაბამისად;
- ი. ნებისმიერი შეტყობინების შესახებ, რომელიც მიღებულია მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტის დებულებათა თანახმად;
- კ. ნებისმიერი შეტყობინების შესახებ, რომელიც გაკეთებულია მე-20 მუხლის დებულების თანახმად და იმ თარიღის შესახებ, როდესაც დენონსაცია ძალაში შევიდა;

მუხლი 22

წინამდებარე შეთანხმებასთან თანდართული ოქმი წარმოადგენს მის განუყოფელ ნაწილს.

რის დასტურადაც, ამაზე ჯეროვნად უფლებამოსილმა ხელმძღვანელმა პირებმა, მოვაწერეთ ხელი წინამდებარე შეთანხმებას.

შესრულებულია ქ. სტრასბურგში, 1969 წლის ნოემბრის თვის 24-ე დღეს ერთ პირად, ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე. მასთან, ორივე ტექსტი თანაბრად აუთენტიურია, რომელიც ინახება ევროპის საბჭოს არქივში. ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი გადაუგზავნის ასლებს თითოეულ ხელმძღვანელს და მიერთებულ სახელმწიფოებს.

დანართი I

(მუხლი 10)

ხარვეზები

(სია შეტყობინებულა¹)

დანართი II

(მუხლი 18.1)

დათქმები

ნებისმიერ ხელშემკვერელ მხარეს შეუძლია განაცხადოს, რომ იგი იტოვებს უფლებას:

- ა. გაითვალისწინოს, რომ ტერმინი „მომვლელად გამწესებული პირი“, მისადაგება მხოლოდ მდებარეობითი სქესის წარმომადგენლებს;
- ბ. მე-6 მუხლის პირველ პუნქტში განსაზღვრული მეთოდიდან მიიღოს ერთ-ერთი ის, რომელიც ადგენს, რომ წერილობითი შეთანხმება უნდა დაიდოს მანამ, სანამ მომვლელად გამწესებული პირი დატოვებს ქვეყანას, რომელშიც იგი მუდმივად ცხოვრობს;
- გ. აირჩიოს მე-10 მუხლის მეორე პუნქტისაგან განსხვავებული პრაქტიკა, იმ ფარგლებში, რომლებშიც კერძო სადაზღვევო პრემიები დაიფარება მიმღები ოჯახის მიერ იმ ზღვარით, რაშიც იქნება მიღებული განსხვავებული პრაქტიკა, შეთანხმების დადებამდე და ნებისმიერი იმ პირის საყურადღებოდ, რომელიც დაინტერესებულია მომვლელად გამწესებაში;

¹ ეს სიები მოცემულია ცალკე დოკუმენტებში, რომლებიც მზადდება როგორც და როდესაც შეტყობინებული ხელშემკვერელი მხარეების მიერ.

დ. უარყოს მე-12 მუხლის დებულებათა განხორციელება იქამდე, სანამ ექნება შესაძლებლობა გააკეთოს აუცილებელი პრაქტიკული შეთანხმებები ასეთი განხორციელებისათვის, იმის გათვალისწინებით, რომ იგი ყველაფერს იღონებს ასეთი პრაქტიკული შეთანხმებების შეძლებისდაგვარად მოკლე ვადაში დასადებად.